

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ
БАЊА ЛУКА
Трг Републике Српске 1

Број: 15.04-96-24/16

Датум: 26.04.2016. године

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, рјешавајући по захтјеву Инвеститора „АБН ЕЛЕКТРАНЕ“ д.о.о. Велика Обарска, Бијељина, за издавање еколошке дозволе за МХЕ „Бурум“ на ушћу Главног ободног канала (ГОК) у ријеку Саву, град Бијељина, инсталисане снаге 0,48 MW, а на основу члана 90. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12 и 79/15), члана 2. Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12) и члана 190. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 13/02, 87/07 и 50/10), д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Даје се Инвеститору „АБН ЕЛЕКТРАНЕ“ д.о.о. Велика Обарска, Бијељина, ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА за МХЕ „Бурум“ на ушћу Главног ободног канала (ГОК) у ријеку Саву, к.ч. број 1791/3 и 1791 К.О. Горње Црњелово, град Бијељина, инсталисане снаге 0,48 MW.
 2. Погони и постројења за које се издаје еколошка дозвола су:
 - 2.1. Хидроенергетско проточно постројење, кога чине сљедећи објекти:
 - нови канал са западне стране водотока - наводни канал „*byypass*“
 - машинско постројење – објекат са турбинама и генератором
 3. „АБН ЕЛЕКТРАНЕ“ д.о.о. Велика Обарска, Бијељина дужан је да:
 - 3.1. Испуни основне обавезе заштите животне средине, у складу са чланом 83. Закона о заштити животне средине током рада и престанка рада постројења.
 - 3.2. Примјени мјере ублажавања негативних утицаја на животну средину и мониторинг емисија, током рада и престанка рада постројења, у складу са достављеном документацијом за издавање еколошке дозволе, а посебно:
 - 3.2.1. Мјере за заштиту ваздуха
- За вријеме изградње:
- Теретна возила и друга возила, који ће одвозити/довозити грађевински материјал и слично, прије изласка на саобраћајнице очистити од остатака земље која се може наћи на точковима возила, у складу са Законом о основима безбједности

саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 06/06).

- Извршити прекривање церадом возила који превозе изразито суви прашинасти материјал, уколико возило иде у јавни саобраћај.
- Брзину и рад транспортних средстава прилагодити условима пута.
- Вршити техничке прегледе машина и возила која ће се користити приликом изградње објеката.
- Користити уређаје, возила и постројења која су класификована у категорију са минималним утицајем на квалитет ваздуха.
- Обавезно користити нискосумпорна горива као енергенте.
- Примјенити све мјере током извођења грађевинских радова (ископ, утовар и истовар материјала) за спречавање дисперзије лебдећих честица на локацији, и примјењивати све мјере заштите којима се емисије лебдећих честица доводе у граничне вриједности (оптимална влажност материјала, квашење и орошавање материјала).
- Редовно одржавати и квасити приступне и друге градилишне путеве као и манипулативне платое, и то 2 до 4 пута у току дана уколико је подлога земљана са хабајућим слојем пијеска.
- При изградњи приступних путева водити рачуна о томе да се што је могуће мање наруши изглед околине.
- Приликом изградње постројења није предвиђено минирање, а уколико се укаже потреба за тим, примјенити прописе који су предвиђени за ову врсту радова.
- У циљу оцјене утицаја на стање квалитета ваздуха при извођењу радова на изградњи предметних малих хидроелектране, пратити концентрацију загађујућих материја у ваздуху.

У току експлоатације:

- У току експлоатације предметног постројења нису потребне посебне мјере заштите ваздуха јер је технолошки процес производње електричне енергије такав да нема утицаја на ваздух.

3.2.2. Мјере за заштиту вода и земљишта

У току изградње:

- Придржавати се мјера за уређење простора у току извођења радова на изградњи кроз придржавање услова наведених у пројектној документацији и локацијским условима.
- Смјештај свих возила и механизације која користи течно гориво мора бити на уређеном водонепропусном платоу уз строгу контролу евентуалног загађења, односно процуриравања.
- На градилиштима и за транспорт опреме и материјала искључиво користити технички исправну механизацију и превозна средства.
- Забрањена је дистрибуција горива на предметном локалитету, због могућности загађења животне средине.
- На предметној локацији поставити посуду за адсорбенс (пиљевина, пијесак, екопор) у случају просипања нафте и нафтиних деривата.
- Отпад настао упијањем нафте и нафтиних деривата посебно одлагати и третирати као опасан отпад у договору са надлежном службом.

- Успоставити систем адекватног управљања отпадним водама већ у фази организације градилишта тако да се прилазне саобраћајнице и манипулативне површине изграде тако да буде обезбијеђен одвод површинских вода и прилагођена предвиђеној фреквенцији и терету транспортних возила који ће се кретати на наведеној локацији.
- Добром организацијом и надзором минимизирати могућност инцидентног загађења воде због немарности особља.
- За грађевинске раднике на локацији обезбједити покретне преносне еколошке санитарне тоалете, које треба у сарадњи са најближом комуналном службом редовно одржавати и празнити.
- Вишак материјала након изградње предметног постројења не смије се истресати у водоток.
- Површине на локацији редовно чистити и одржавати уредним.
- Обавезно се придржавати смјерница (провођење мјера управљања водног ресурса) и услова који су дати у водној дозволи.
- Правилно одлагати комунални отпад (у затворене канте) до преузимања од стране надлежне комуналне службе.
- Избјегавати деградацију тла изван пројектом дефинисаног простора, те засјецање нагиба, узимање грађевинског материјала из падина подложних клизању уз примјену најбоље расположиве технологије и инжењерске технике.
- Заштитити површине осјетљиве на ерозију средствима стабилизације која спречавају ерозију и наношење еродираниог материјала у водоток (прије свега на обале потока на којима ће се изводити највећи обим грађевинских радова).
- У случају појаве ерозивних процеса подузети хитне мјере стабилизације тла.
- Предузимати активности у циљу заштите постојеће вегетације.
- Постојећу вегетацију максимално сачувати.
- Ограничити крчење вегетације и кретање грађевинских машина, механизације и транспортних средстава искључиво у простору одобреном по главном пројекту, у циљу заштите вегетације и непотребног уништавања биљног фонда на овом подручју.
- Квалитетнију земљу из ископа користити за рекултивацију околног земљишта и насипа тако да се сав материјал од ископа који неће бити употребљен у току грађевинских активности депонује на за то предвиђеним локацијама и заштити од ерозије.
- Радове унутар водотока, који доводе до замућења воде, изводити у етапма и то тако да се прекине са радовима до потпуног избистрења водотока, више пута у току дана.
- Забрањено је прати машине и возила у зони радова, а правилном организацијом радова и надзором минимизирати могућност инцидентног загађења воде због немарности особља.
- Прилазне саобраћајнице и манипулативне површине изградити на начина да се осигура одвод површинских вода прилагођен предвиђеној фреквенцији и терету транспортних возила који ће се кретати на наведеној локацији.

У току експлоатације:

- Обезбједити гарантовани еколошки прихватљив проток за предметни водоток, односно правилно управљати испуштањем воде намјењене одржавању еколошког

- минимума у циљу одржавања живота акватичких заједница, устаљеног режима и квалитета воде у кориту низводно од објекта предметне МХЕ.
- Поштовати водопривредни и биолошки минимум у циљу заштите комплетног екосистема, поготово у супшим периодима и вршити његово праћење аутоматским мјерним инструментима.
 - Израдити упустава режима рада са посебним приказом за период малих и великих вода.
 - Пратити хидролошке параметре (водостај, проток) аутоматским водомјерним станицама на локацији водозахвата и машинске зграде.
 - Квалитет воде по изласку из хидроцентрале треба бити бар истог квалитета воде који се у њу упушта.
 - Спроводити мјере заштите воде у сливу уклањањем потенцијалних загађивача, спречавањем деградације обрадивог земљишта, контролом експлоатације шума и извођењем антиерозивних радова.
 - Проводити мјере управљања водног ресурса сагласно водној сагласности.
 - Правилно уредити привремену депонију плутајућег наноса у смислу позитивних начела заштите животне средине, или прикупљени отпад одлагати у намјенске контејнере веће запремине, до преузимања сакупљеног отпада од стране надлежне комуналне службе.
 - Онемогућити приступ депонији неовлашћеним лицима и спријечити неконтролисано разношење сакупљеног отпада.
 - Извршити издвајање корисних компоненти из плутајућег наноса (нпр. дрво).
 - Атмосферске воде са кровних и манипулативних површина, одводити канализационом мрежом до корита канала, а који служи као реципијент атмосферских вода са околног земљишта.
 - Испод трансформаторског постројења изградити непропусне танкване, уљне базене запремине довољне да могу примити сво евентуално исцурјело изолационо уље из трансформатора у машинској згради.
 - **Само пречишћене воде испуштати у крајњи реципијент у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01).**

3.2.3. Мјере за заштиту од буке

У току изградње:

- Грађевинске радове који производе велику буку изводити у одређеним временским интервалима у изводити их у планираном радном времену.
- Забрањено је коришћење грађевинских машина у ноћном периоду и ограничити их на радне сате и дане у седмици.
- Радници на градилишту морају користити заштитну опрему против буке.
- У случају да поједине машине прекорачују дозвољене вриједности нивоа буке не користити их, односно користити технички исправну механизацију.
- Користити машине са смањеном емисијом буке у животну средину и извршити подизање зеленог појаса, уз правилан одабир и диспозицију вегетације у циљу формирања заштитних баријера.

У току експлоатације:

- У циљу спречавања емисије прекомјерне буке из објекта редовно пратити исправност и одржавати техничке стандарде инсталиране опреме и уређаја.
- Машинска зграда као највећи извор буке мора бити звучно изолована тако да спријечи ширење буке у животну средину (подизање зеленог појаса уз правилан одабир и диспозицију дрвореда и другог зеленила у циљу формирања заштитних баријера).

3.2.4. Мјере за управљање отпадом

- Најстроже је забрањено депоновање било које врсте отпада на предметној локацији.
- Сав вишак земље, настао у фази припреме терена уклонити са локације и депоновати на мјесто и под условима које утврди надлежна комунална служба.
- Селектовано сакупљати грађевински и комунални отпад.
- На локалитету поставити довољан број контејнера за сакупљање комуналног отпада, а затим одвозити у сарадњи са комуналним предузећем у складу са уговором о сарадњи.
- Уколико дође до неконтролисаног истицања опасних материја (гориво, уље) обезбиједити довољне количине адсорбенса и адекватне посуде за прихватање горива, а даљи третман овог отпада вршити од стране овлашћене институције, која мора да обави уклањање опасних материја и санацију терена у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, број 111/13).
- Редовно одржавати и чистити уљну јаму лоцирану испод трансформатора.
- Искориштене нафтне деривате (уља и мазива) сакупљати и складиштити у металну бурад, заштићену од атмосферског утицаја и приступа неовлашћених лица, до збрињавања са овлашћеном институцијом.
- Придржавати се Плана управљања отпадом припремљеним у складу са чл. 22. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, број 111/13 и 106/15).
- **Уговоре са овлашћеним институцијама за збрињавање отпада, у складу са Каталогом отпада („Службени гласник Републике Српске“, број 19/15), закључити у складу са Правилником о условима за пренос обавеза управљања отпадом са произвођача и продавца на одговорно лице система за прикупљање отпада („Службени гласник Републике Српске“, број 118/05).**

3.2.5. Мјере за заштиту пејзажа

У току изградње:

- Ограничити крчење и скидање вегетације само на површинама гдје је то неопходно.
- Објекти МХЕ (машинска зграда) мора да буду минималних габарита у којима је могуће развити предвиђени процес производње.
- Пројектом прилагодити материјализацију објеката МХЕ (у спољној обради избежавати употребу видљивог бетона, лима, пластичних материјала и сл.), а за облагање предвидјети природне материјале (камен, дрво) како би се објекат уклопио у природно окружење.
- Послије завршетка изградње објекта спровести мјере рекултивације и санације терена, на начин да подсећа на првобитно стање.

- Око главних преградних објеката, простор хортикултурно уредити на начин да се визуелно оплемени.
- Обале предметне локације уредити и фитосанационо обезбједити ради што складнијег уклапања објекта у окружење.
- Одржавати зелени појас у функцији смањења негативног утицаја на пејзаж.
- Трасе будућих далековода којима ће МХЕ бити спојена са главним водовима електроенергетског система морају бити пројектовани уз минимално нарушавање природних и амбијенталних вриједности.
- При пројектовању предвидјети максимално коришћење постојећих приступних путева који се након завршетка радова морају вратити у првобитно стање.
- Сав вишак земље, настао у фази припреме терена, уклонити са локације и депоновати на мјесто и под условима које утврди надлежна комунална служба.
- Није дозвољено извођење радова којим би се реметио или мијењао правац канала, као ни радови на регулацији истог без претходне сагласности надлежних институција.
- Забрањује се извођење било којих других радова осим предвиђених пројектом.

У току експлоатације:

- Уређење обала и одржавање површинских вода и обале доприћеће уклапању и прихватљивости објекта система у простору.
- Уређење зелених површина вршити искључиво уношењем аутохтоних врста са развијеним корјеновим системом, којим ће се истовремено обезбједити противерозиона заштита и добро уклапање и прихватљивост новоформираних објеката у амбијенталну цјелину.

3.2.6. Мјере за заштиту флоре и фауне

У току изградње:

- У току грађења водозавата искрчити сву вегетацију са површина на којима ће се градити објекти.
- У циљу заштите вегетације и непотребног уништавања биљног фонда на овом подручју ограничити крчење вегетације и кретање грађевинских машина, механизације и транспортних средстава искључиво у простору одобреном по Главном пројекту.
- У циљу заштите околине фауне и њеног што мањег узнемиравања користити технички исправну механизацију са што мањим степеном емисије штетних продуката сагоријевања, буке и вибрације, те организацијом градилишта и фазним начином изградње водозавата омогућити пролазе, приступе појилиштима, хранилиштима и сл.
- Због заштите рибљих врста организација градилишта се мора обавити уз сљедеће услове:
 1. Радови унутар канала морају се обављати тако да се избјегава замућивање воде у што већој мјери, јер је посљедица замућења воде смањење количине раствореног кисеоника у води што, може имати велике посљедице по живи свијет канала.
 2. Због тога радове унутар канала, који доводе до замућења воде изводити у етапама и то тако да се прекида са радовима до потпуног избистрења водотока, више пута у току радног сата.

3. Сво вријеме током грађења обезбедити несметану проточност канала.
4. Све активности на градилишту које имају интеракције са рибљим популацијама обављати у кординацији с риболовачком организацијом и надлежном инспекцијом.
5. Придржавати се свих мјера заштите вода, јер оне уједно представљају и мјере за заштиту акватичних организама.
6. Придржавати се мјера заштите загађења ваздуха, јер оне уједно представљају и мјере заштите флоре и фауне.

У току експлоатације:

- На преградним мјестима изградити тзв. објекте који ће омогућавати еколошки прихватљив проток, а који се утврђује на основу хидролошких особина водног тијела за карактеристичне сезоне, као и минимални средњи мјесечни проток деведесетпетпостотне обезбеђености, на основу члана 65. Закон о водама, тако да се у току експлоатације овог хидроенергетског објекта безусловно поштује водоводни и биолошки минимум у циљу заштите цијелог екосистема, поготово у сушном периоду, те проводити мјере управљања водним ресурсима, сагласно водној дозволи.
- У сарадњи са локалним риболовачким друштвом континуално пратити стање рибље популације у узводном дијелу канала и узети активно учешће у порибљавању, тј. обнављању рибљег фонда.
- Поремећај миграторних путева, првенствено узводно, као и природне равнотеже и прираста ихтиофауне и других акватичних организама, утврдити, те урадити план санације и редовног вјештачког порибљавања и одржавања аутохтоних врста.
- Евентуалне поремећаје природне равнотеже природног прираста пратити и одржавати на оптимуму.
- Конструктивно-архитектонским рјешењима наводног канала „бајпаса“ онемогућити улазак рибље млађи у систем хидроелектране.
- Одабрати турбине са заштитом за рибе - Капланова турбина (или нека друга подгрупа Капланове турбине) има релативно мали број обртаја, тако да мања риба без проблема пролази кроз улазно и радно коло турбине.

3.2.7. Мјере за заштиту здравља људи

- Обезбједити и вршити редован годишњи мониторинг електромагнетног зрачења са акредитованим Центром за зрачење Института за јавно здравство Републике Српске а како би се обезбиједило праћење нивоа и јачине електромагнетних зрачења.
- Током градње радницама обезбиједити личну и колективну заштиту на раду и здравствену заштиту у надлежној здравственој установи.

3.2.8. Мјере за заштиту културно – историјског и природног насљеђа

- Уколико се у току радова наиђе на археолошки локалитет, а за који се претпоставља да има статус културног добра, о томе обавијестити Републички завод за заштиту културно-историјског и природног насљеђа и предузети све мјере како се културно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица (члан 82. Закона о културним добрима, „Службени гласник Републике Српске“, број 11/95).

- Уколико се у току радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералшко-петрографског поријекла, а за које се претпоставља да има статус споменика природе, обавијестити Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица (Закон о заштити природе, „Службени гласник Републике Српске“, број 20/14).

3.2.9. Мјере које се предузимају у случају инцидентних ситуација

- Приликом градње објеката хидроелектране, прибавити атесте свих материјала који се уграђују у наведени објекат.
- За извођење радова на изградњи објекта обезбиједити стручни кадар који посједује верификацију издату од надлежне институције.
- Приликом пројектовања, градње и функционисања поменутог објекта примјенити сва законска рјешења из области заштите од пожара како у области грађевинарства, тако и у области електро и машинских инсталација, а на изведено стање прибавити атесте од овлаштене институције.
- У оквиру одабира локације поштовати смјернице и упутства која издаје ресорно Министарство.
- У случају пробоја и истицања трансформаторског уља предвидјети изградњу бетонске уљне јаме (танкване) која може да прими сву количину уља без расипања у случају екстремног истицања.
- На градилишту располагати са неутрализујућим средствима за евентуално проливена горива и мазива.
- У сврху заштите од пожара стално проводити мјере заштите од пожара, имати исправна средства за заштиту од пожара и оспособити људе за поступање у случају пожара, а све у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник Републике Српске“, број 74/12).
- Уколико се изградњом објекта појави било који негативан утицај на здравље људи и животну средину обавезно извршити обавјештавање у складу са одредбама Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12 и 79/15) и надлежностима Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске.

3.2.10. Мјере након затварања и престанка рада постројења

- Локације постројења вратити у задовољавајуће стање, уклонити сав материјал и терен локације потпуно рекултивисати (затравити, нанијети слој хумуса и озеленити предметну површину).
- Отпад настао у случају затварања и престанка рада постројења збринути на прописан начин.

3.3. Одговорно лице је дужно да предузме и остале активности и мјере за смањење утицаја на животну средину из предметног комплекса, а које су наведене у Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе.

4. Приликом изградње предметног постројења или рада постројења не смију се прекорачити граничне вриједности за загађујуће материје и то:

4.1. Вриједности квалитета ваздуха морају бити усклађене са граничним вриједностима нивоа загађујућих материја у ваздуху утврђене Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12).

Граничне вриједности, толерантне вриједности и граница толеранције за заштиту здравља људи за сумпор-диоксид, азот-диоксид, суспендоване честице (PM₁₀, PM_{2.5}), олово, бензен и угљен-моноксид:

Период узимања средње вриједности мјерења	Гранична вриједност	Граница толеранције	Толерантна вриједност
Сумпор-диоксид			
Један сат	350 µg/m ³	150 µg/m ³	500 µg/m ³
Један дан	125 µg/m ³	-	125 µg/m ³
Календарска година	50 µg/m ³	-	50 µg/m ³
Азот-диоксид			
Један сат	150 µg/m ³	75 µg/m ³	225 µg/m ³
Један дан	85 µg/m ³	40 µg/m ³	125 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	20 µg/m ³	60 µg/m ³
Суспендоване честице PM₁₀			
Један дан	50 µg/m ³	25 µg/m ³	75 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	8 µg/m ³	48 µg/m ³
Суспендоване честице PM_{2.5} СТАДИЈУМ 1			
Календарска година	25 µg/m ³	5 µg/m ³	30 µg/m ³
Суспендоване честице PM_{2.5} СТАДИЈУМ 2			
Календарска година	20 µg/m ³	-	20 µg/m ³
Олово			
Један дан	1 µg/m ³	-	1 µg/m ³
Календарска година	0,5 µg/m ³	0,5 µg/m ³	1 µg/m ³
Бензен			
Календарска година	5 µg/m ³	3 µg/m ³	8 µg/m ³
Угљен-моноксид			
Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	10 mg/m ³	6 mg/m ³	16 mg/m ³
Један дан	5 mg/m ³	5 mg/m ³	10 mg/m ³
Календарска година	3 mg/m ³	-	3 mg/m ³

Циљна вриједност за суспендоване честице PM_{2.5}

Период узимања средње вриједности мјерења	Циљна вриједност
Календарска година	25 µg/m ³

Циљна вриједност за приземни озон

Циљ	Период рачунања просјечне вриједности	Циљна вриједност
Заштита здравља људи	Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	120 µg/m ³
Заштита вегетације	Од маја до јула	18 000 µg/m ³

Циљна вриједност за арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен

Загађујућа материја	Циљна вриједност
Арсен	6 ng/m ³
Кадмијум	5 ng/m ³
Никл	20 ng/m ³
Бензо(а)пирен	1 ng/m ³

4.2. Дозвољени нивои вањске буке према Правилнику о дозвољеним границама интензитета звука и шума (Сл. лист СРБиХ, бр. 46/89):

Подручје (зона)	Намјена подручја	Највиши дозвољени ниво вањске буке (dBA)			
		Еквивалентни нивои		Вршни нивои	
		дан	ноћ	L ₁₀	L ₁
I	Болничко, љечилишно	45	40	55	60
II	Туристичко, рекреацијска, опоравилишно	50	40	60	65
III	Чисто стамбено, васпитно-образовне и здравствене институције, јавне зелене и рекреацијске површине	55	45	65	70
IV	Трговачко, пословно, стамбено и стамбено уз саобраћајне коридоре, складишта без тешког транспорта	60	50	70	75
V	Пословно, управно, трговачко, занатско, сервисно (комунални сервис)	65	60	75	80
VI	Индустријско, складишно, сервисно и саобраћајно без станова	70	70	80	85

Дјеловање буке изван локације постројења не смије да прелази дозвољену границу за трећу зону утврђену према намјени подручја.

4.3. Граничне вриједности за квалитет воде, у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01):

Редни број	Параметар	Јединица мере	Гранична вредност
1.	Температура воде	°C	30
2.	pH		6,5-9,0
3.	Алкалитет	mg. CaCO ³ /l	-
4.	Електропроводљивост	μS/cm	-
5.	Остатак испарења-укупни	mg/l	-
6.	Остатак-нефилтрабилни	mg/l	35
7.	Остатак-филтрабилни	mg/l	-
8.	Суспендоване материје по <i>Imhoff-u</i>	ml taloga/l	0,5
9.	Растворени кисеоник	mg/l	-
		% засићења	
10.	НРК	mg/l	125
11.	ВРК ₅	mg/l	25
12.	Амонијачни азот	mg/l	10
	Амонијак	mg/l	-
13.	Нитритни азот	mg/l	1
14.	Нитратни азот	mg/l	10
15.	Укупни азот	mg/l	15
16.	Укупни фосфор	mg/l	3
17.	Масти и уља	mg/l	-
18.	Гвожђе	mg/l	2 000
19.	Кадмијум	mg/l	10
20.	Манган	mg/l	500
21.	Никл	mg/l	10
22.	Олово	mg/l	10
23.	Укупни хром	mg/l	100
24.	Цинк	mg/l	1 000

Параметри и класе квалитета површинских вода:

Параметар	Класа квалитета површинских вода				
	I	II	III	IV	V
pH – вриједност	6,8–8,5	6,8–8,8	6,5-9,0	6,5–9,5	<6,5;>9,5
Алкалитет, као CaCO ₃ g/m ³	>175	175-150	150-100	100-50	<50
Укупна тврдоћа, као CaCO ₃ , g/m ³	>160	160-140	140-100	100-70	<70

Електропроводљивост, $\mu\text{S}/\text{cm}$	<400	400-600	600-800	800-1500	>1500
Укупне чврсте материје, g/m^3	<300	300-350	350-450	450-600	>600
Укупне сусп. материје, g/m^3	<2	2-5	5-10	10-15	>15
Растворени кисеоник, g/m^3	>7	7-6	6-4	4-3	<3
Засићеност кисеоником, %	80-100	80-70	70-50	50-20	<20
Презасићеност кисеоником		110-120	120-130	130-150	>150
БПК5 при 20°C, $\text{g O}_2/\text{m}^3$	<2	2-4	4-7	7-15	>15
ХПК из KMnO_4 , $\text{g O}_2/\text{m}^3$	<6	6-10	10-15	15-30	>30
Амонијачни азот, g/m^3	<0,1	0,1-0,2	0,2-0,4	0,4-1,0	>1,0
Нитритни азот, g/m^3	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,2	>0,2
Нитратни азот, g/m^3	<1	1-6	6-12	12-30	>30
Фосфор, g/m^3	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,1	>0,1
РАН, mg/m^3	<0,1	0,1-0,2	0,1-0,2	0,2-0,5	>0,5
PCBs, mg/m^3	<0,01	<0,02	0,02-0,04	0,04-0,06	>0,06
Фенолни индекс, mg/m^3	<1	1-3	3-5	5-10	>10
Минерална уља, mg/m^3	<10	10-20	20-50	50-100	>100
Детерџенти, mg/m^3	<100	100-200	200-300	300-500	>500
Гвожђе, mg/m^3	<100	100-200	200-500	500-1000	>1000
Манган, mg/m^3	<50	50-100	100-200	200-400	>400
Олово, mg/m^3	<0,1	0,1-0,5	0,5-2	2-5	>5
Калијум, mg/m^3	-	0,05-1	1-2	2-5	>5
Арсен, mg/m^3	<10	10-20	20-40	50-70	>70
Укупни хром, mg/m^3	<5	5-15	15-30	30-50	>50
Сулфати, g/m^3	<50	50-75	75-100	100-150	>150
Хлориди, g/m^3	<20	20-40	40-100	100-200	>200
Флуориди, g/m^3	<0,5	0,5-0,7	0,7-1,0	1,0-1,7	>1,7
Укупни колиформи, N/100ml	<50	50-5000	5*103- 5*104	5*104- 5*105	>105

5. Мониторинг

5.1. Одговорно лице постројења дужно је проводити мониторинг загађујућих материја на сљедећи начин:

МХЕ „БУРУМ“		План мониторинга	
	Аспект животне средине	Закон / Пропис	Учесталост мерења
1.	МОНИТОРИНГ ЕМИСИЈЕ БУКЕ	Правилник о дозвољеним границама интензитета звука и шума („Службени лист БиХ“, број 46/89).	Једном у току изградње постројења Једном у три године у току експлоатације постројења
2.	МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ	Правилник о условима за испуштање отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01).	Једном за вријеме извођења грађевинских радова, по један узорак прије и после захвата грађевинских радова Два пута годишње у току експлоатације (након ремонта постројења или чишћења водозахвата)
	МОНИТОРИНГ ЕКОЛОШКИ ПРИХВАТЉИВОГ ПРОТОКА ИЗА ПРЕГРАДНОГ ПРОФИЛА	Закон о водама („Службени гласник Републике Српске“, број 50/06).	Континуално
3.	МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА	Правилник о мјерама за спречавање и смањење загађивања ваздуха и побољшања квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, број 3/15).	Једном у току изградње постројења У току експлоатације постројења, по захтјеву инспектора
4.	МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА	Закон о заштити природе („Службени гласник Републике Српске“, број 20/14).	У случају инцидентних ситуација
5.	МОНИТОРИНГ ПРАЋЕЊА НИВОА И ЈАЧИНЕ ЕЛЕКТРОМАГНЕТНОГ ЗРАЧЕЊА	Правилник о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса („Службени гласник Републике Српске“ број 112/05) Правилник о заштити од електромагнетских поља до 300 GHz („Службени гласник Републике Српске“,	Једном годишње за вријеме експлоатације
6.	МОНИТОРИНГ СТАЊА ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА	Правилник о категорији, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС“, број 19/15). Закон о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, број 111/13).	Према плану управљања отпадом

5.2. Инвеститор је дужан мониторинг вршити путем овлашћене институције, а извјештаје о извршеном мониторингу достављати надлежном еколошком инспектору.

5.3. Инвеститор је дужан без одлагања пријавити надлежном органу сваку случајну или непредвиђену незгоду или инцидент који значајно утиче на животну средину.

5.4. Одговорно лице постројења дужно је поступати по члану 8. Правилника о методологији и начину вођења регистра постројења и загађивача („Службени гласник Републике Српске“, број 92/07) и о томе извјештавати Републички хидрометеоролошки завод.

6. Саставни дио овог рјешења чине „Докази уз захтјев за издавање еколошке дозволе» израђени од овлашћене институције „ЕКОДОЗВОЛА“ д.о.о. Бања Лука.

7. Накнада за издавање еколошке дозволе обрачуната је и уплаћена у износу од 150,00 КМ.

8. Еколошка дозвола се издаје на период од пет година.

9. Министарство може извршити ванредну ревизију еколошке дозволе у случајевима утврђеним чл. 95. став 1. Закона о заштити животне средине.

Образложење

Дана 08.03.2016. године Инвеститор „АБН ЕЛЕКТРАНЕ“ д.о.о. Велика Обарска, Бијељина, поднио је Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију захтјев за издавање еколошке дозволе за пројекат МХЕ „Бурум“ на ушћу Главног ободног канала (ГОК) у ријеку Саву, к.ч. број 1791/3 и 1791 К.О. Горње Црњелово, град Бијељина, инсталисане снаге 0,48 MW.

У складу с одредбом члана 85. Закона о заштити животне средине, уз захтјев су приложени Докази, које је према истој одредби израђени од „ЕКОДОЗВОЛА“ д.о.о. Бања Лука, институције овлашћене од овог Министарства за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

Докази поднијети уз захтјев садрже елементе које прописује члан 85. став 1. Закона о заштити животне средине.

Уз Доказе прописане чланом 85. став 1. Закона о заштити животне средине приложено је Рјешење овог Министарства, број 15.04-96-123/14 од 30.09.2014. године, којим Инвеститор „АБН ЕЛЕКТРАНЕ“ д.о.о. Велика Обарска, Бијељина, није обавезан спроводити процјену утицаја нити прибавити Студију утицаја на животну средину за МХЕ „Бурум“ у Горњем Црњелову, град Бијељина, инсталисане снаге 0,48 MW. Такође, приложени су и Локацијски услови за изградњу предметне мале хидроелектране, број 15.02-364-222/14 од 06.11.2014. године, издати од овог Министарства.

Основни елементи предметне МХЕ су наводни ток „bypass“ и машинско постројење-објекат са турбинама и генератором. За потребе изградње машинског постројења предметне МХЕ, потребно је извести одговарајући наводни ток „bypass“ који ће бити изведен у виду новог канала са западне стране постојећег брзотока. Исти ће имати улогу навођења потребне количине воде у машинско постројење МХЕ и биће отворени канал. Основни објекат будуће МХЕ „Бурум“ је машинско постројење-објекат са турбинама и генератором. Ово ће се постројење постављати на наводном току, орјентационих димензија 20,0 m x 7,80 m x 4,0 m. Састојаће се од двије Каплан турбине са ротором пречника $d=1250$ mm и снагом једне турбине од 193 kW. Турбина посједује усисну цијев. Лопатице радног кола и механизам спроводног апарата су управљани током рада помоћу хидрауличне опреме, која ради у функцији воденог протока. Турбина треба да буде комплетно монтирана у фабрици и испитана прије транспорта на терен. Код стартовања турбине механизам спроводног апарата је отворен (исто се остварује аутоматски). Водени млаз окреће радно коло турбине све док се брзина обртања радног кола не поклопи са синхроним брзином и тада се агрегат „качи“ на мрежу. Хидраулична опрема се користи за отварање/затварање механизма спроводног апарата, а ова опрема укључује хидрауличке акумулаторе који омогућавају заустављање турбине и онда када напајање са мреже откаже. Машинско постројење састоји се, дакле од турбинске опреме (радно коло турбине са три лопатице, роторски оклоп од сферичног ливеног гвожђа, механичко управљање од нехрђајућег челика, конструкција турбинског и генераторског постоља, усисне цијеви, класични котрљајни лежајеви, механички заптивачи, аутоматски систем за подмазивање, температурни сензори за турбинске лежајеве, хидраулични комплет за закретање лопатица ротора и механизма спроводног апарата), помоћне опреме (усисна цијев, генераторски оквир, генераторско квачило) и опреме за чишћење (уређај за аутоматско чишћење од наноса отпада). Испод сваког трансформатора поставља се када за уље на чијем се дну налази метална решетка са слојем шљунка. Од када иде одводна цијев у заједничку сабирну уљну јаму чија запремина треба да одговара запремини уља једног трансформатора. Сабирна уљна јама треба да буде од армираног бетона, непропусна за воду или се користи челична цистерна одговарајуће запремине. У склопу планираног инфраструктурног објекта, за адекватан рад постројења на подесту објекта предвиђена је изградња електроенергетског објекта. Електроенергетско постројење биће типско, лимене конструкције. Прикључак трафостанице на 10 kV електроенергетску дистрибутивну мрежу пројектоваће се изградњом 10 kV прикључног вода, у складу са сагласностима и условима дефинисаним од стране надлежне електродистрибутивне организације. Предметна МХЕ „Бурум“ користиће пад затварањем табластог затварача на брзотоку, од пројектованог нивоа воде у каналу од $H=1,5$ m за средњи проток $Q=12$ m³/s, па до самог нивоа ријеке Саве који се при свом средњем протоку налази на 74,60 mnm. Бруто пад постројења биће 4,0 m. Испод и изнад ове вриједности турбина неће бити у погону и у том случају отворени су табласти затварачи и вода нормално наставља пут у Саву. Усвојена инсталисана снага постројења је 0,48 MW. Средња годишња производња је 1,9 (GWh). Основни технички подаци за МХЕ „Бурум“: инсталисани протицај 9 m³/s; тип турбине – Каплан; минимална кота доње воде 75,50 m.n.v.; максимална кота доње воде 79,50 m.n.v.; кота горње воде 81,5 m.n.v.; минимални нето пад 2 m; максимални нето пад 6 m, номинални нето пад 4 m; инсталисана снага 480 kW.

У приложеној документацији је наведено да ће се утицаји огледати кроз утицаје у периоду изградње и утицаје у току експлоатације МХЕ. Могући утицаји на животну средину у фази изградње предметне МХЕ су привременог карактера, ограничени по трајању и

интензитету. Просторно су ограничени на локације извођења радова, привредно градилиште, приступне саобраћајнице, локације позајмишта, одлагалишта и депонија грађевинског материјала. Настају као посљедица присуства људи, механизације, примјене различитих технологија и организације извођења радова и обухватају: повећање нивоа буке и вибрација, нарушавање квалитета ваздуха, површинских вода и земљишта, визуелне ефекте, заузеће простора, отежан саобраћај и утицај на екосистеме.

На крају закључују, да су утицаји предметне МХЕ на животну средину такви, да се предузетим мјерама у фази изградње и експлоатације објекта могу свести у прихватљиве границе, те да ће се описаним процесом рада моћи постићи заштита животне средине, током изградње и експлоатације постројења.

Надаље, у складу с одредбом члана 85. Закона о заштити животне средине у дневном листу „*Press RS*“, дана 19.03.2016. године објављено је обавјештење о поднесеном захтјеву за издавање еколошке дозволе, а документација је достављена граду Бијељина, дана 16.03.2016. године, ради увида заинтересоване јавности.

У Законом одређеном року а ни до дана одлучивања није било примједби, прилога и сугестија заинтересоване јавности на поднесени захтјев и документацију достављених Министарству. Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине града Бијељина у свом допису, број 02/3-37-1-670/16 од 20.04.2016. године, истиче да уколико се инвеститор буде придржавао прописа и мјера из Доказа уз захтјев за издавање еколошке дозволе за МХЕ „Бурум“ на ушћу Главног ободног канала (ГОК) у ријеку Саву, у Горњем Црњелову, предметни пројекат неће у значајној мјери утицати на животну средину, а имаће вишеструки значај кроз регулисање протока воде у каналу, наводњавање пољопривредног земљишта као и могућег енергетског искоришћења система.

Цијенећи да су докази израђени у складу са одредбама члана 85. Закона о заштити животне средине, као и чињеницу да се реализацијом мјера утврђених овим рјешењем утицаји на животну средину могу свести у дозвољене мјере, Министарство је на основу члана 90. Закона о заштити животне средине одлучило као у диспозитиву рјешења.

Накнада у износу од 150,00 КМ наплаћена је у складу Законом о административним таксама („Службени гласник Републике Српске“, број 100/11, 103/11 и 67/13).

Ово рјешење је коначно у управном поступку, те против њега није допуштена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Бањој Луци у року од 30 дана од пријема овог рјешења. Тужба се предаје у два истоветна примјерка таксирана са 100 КМ судске таксе непосредно Суду или му се препоручено шаље поштом.

Уз тужбу се прилаже ово рјешење у оригиналу или препису.

МИНИСТАР

Сребренка Голић

Достављено:

1. Инвеститору, „АБН ЕЛЕКТРАНЕ“ д.о.о. Велика Обарска, Бијељина
2. Одјељењу за просторно ... град Бијељина
3. Републичком еколошком инспектору
4. Евиденцији
5. а/а